

D.A.V. CENTENARY PUBLIC SCHOOL, CHANGER NAGAR
HOLIDAY HOMEWORK – (2025-26)
CLASS X

SUBJECT	DETAILS
ENGLISH	<p>Character Collage</p> <p>Select a character from your *Literature Textbook* and create a collage using magazine clippings, drawings, and symbols that represent their traits and journey.</p> <p>Art Form: Visual Arts (Collage Making)</p> <p>Integration: This project combines literary analysis with artistic expression, helping students delve deeper into character study.</p> <p>You can use...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Visual Representation of Characters (looks, facial expression. Attire etc) 2. Incorporation of Meaningful Quotes 3. Character Map or Web 4. Physical Appearance-Facial Features Body Type/Build Clothing and Accessories <p style="text-align: center;">HOLIDAYS HOMEWORK (ENGLISH) SESSION 2025-2026 GRADE -X</p> <p>L-1 TWO GENTLEMEN OF VERONA</p> <p>Q1. Imagine you are the narrator in ‘Two Gentlemen of Verona’. You were touched by the love and devotion of the boys for their sister. Write a letter to a friend about the two boys and the respect you felt for them.</p> <p>Q2. Why do you think Nicola and Jacopo would prefer to keep their family misfortune secret from the narrator?</p> <p>Q3. Imagine that you are the narrator. After you return from Verona, you ponder upon the life of Nicola and Jacopo. Write a page in your diary reflecting your thoughts.</p> <p>Q4. ‘Where there is a will, there is a way’. How did the two boys of Verona prove it ?</p> <p>Q5. : ‘The two boys’ devotion had touched me deeply. War had not broken their spirit. Their selfless action brought a new nobility to human life, gave promise of a greater hope for human society.</p> <p>L-2 MRS. PACKLETIDE’S TIGER</p> <p>Q1. Ms. Mebbin’s devotion to Mrs. Packletide is fake and pretentious. She reminds you of a similar situation when you had been disloyal to one of your good friends. Write a letter to your friend mentioning the situation: how you had taken advantage of the situation and apologizing to him/her for your behaviour.</p> <p>Q2. Humour plays a major role in the chapter, ‘Mrs. Packletide’s Tiger’. Prove this statement with the instances of humour.</p> <p>Q3. Miss Mebbin was a clever opportunist. Substantiate with reference to ‘Mrs. Packletide’s Tiger.’</p> <p>Q4. Mrs. Packletide’s desire became a constant trouble for her. Explain.</p>

	<p>Q5. As one of the villagers participating in the hunting expedition, you are surprised to see an extravagant display of wealth and money for fame which ends in failure. You decide to write a diary mocking at the situation and expressing your feelings against the show of false ego.</p> <p>POEM-1 NOT MARBLES,NOR THE GILDED MONUMENTS</p> <p>Q1. Materialistic things don't really last. What matters most are the people we care about and the values we live with. Explain this with reference to the poem 'Not Marble, nor the Gilded Monuments'.</p> <p>Q2. How will posterity remember the poet's friend ?</p> <p>Q3. The poet says that neither forces of nature, nor war can destroy his poetry. What quality of the poet is revealed through these lines ?</p> <p>Q4. How will the 'living record' of the poet's beloved and his memory be more powerful than wasteful wars ?</p> <p>Q5. In the poem, "Not Marble.....", what difference does the poet bring out between his rhyme and the monuments ?</p> <p>POEM 2 OZYMANDIAS</p> <p>Q1. Time humbles even the greatest of the great. One should cultivate the quality of humility. Describe how time has reduced the mighty Ozymandias to nothing.</p> <p>Q2. What is ironic about the inscription on the pedestal of Ozymandias' statue ?</p> <p>Q3. Bring out the irony in the words, "My name is Ozymandias, king of kings, Look on my works, ye mighty, and despair!" as inscribed on the pedestal of the statue. What lesson does this irony teach us?</p> <p>Q4. Critically appreciate the poem 'Ozymandias'.</p> <p>Q5. The poem re-emphasizes the idea that political power is transient but art is eternal and it survives. Do you agree why/why not?</p>
HINDI	<p style="text-align: center;">(ग्रीष्मकालीन अवकाश कार्यपत्रक)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. प्रेमचंद की 'बड़े भाई साहब' कहानी में छोटा भाई लगातार प्रथम आकर भी अपने असफल होने वाले भाई साहब का पूरा सम्मान करता है, इसके पीछे निहित मूल्यों की समीक्षा कीजिए। 2. सभी मनुष्य एक ही प्रकार से देखते-सुनते हैं, पर एक समान विचार नहीं रखते। सभी अपनी-अपनी मनोवृत्तियों के अनुसार कार्य करते हैं। पाठ में प्रस्तुत कबीर की किस साखी से उपर्युक्त पंक्तिओं के भाव मिलते हैं, एक समान होने के लिए आवश्यक क्या है? लिखिए। 3. कबीर ने अपने दोहे में 'हिरण' का उदाहण किस संदर्भ में दिया है? क्या आप भी कबीर के विचार से सहमत हैं? स्पष्ट कीजिए। 4. 'डायरी का एक पन्ना' पाठ के आधार पर 26 जनवरी 1931 को कलकत्ता में स्वतंत्रता दिवस समारोह के दौरान हुई घटनाओं का वर्णन कीजिए। 5. डायरी का एक पन्ना पाठ आपको देश की आजादी के इतिहास को पढ़ने के लिए किस प्रकार प्रेरित करता है? स्पष्ट कीजिए। 6. स्वतंत्रता आंदोलन में निम्नलिखित महिलाओं ने जो योगदान दिया, उसके बारे में संक्षिप्त जानकारी प्राप्त करके एक परियोजना कार्य तैयार कीजिए। 7. कबीर ने अपने दोहे में निंदक को अपने समीप रखने की सलाह दी है। आप अपने निंदक के साथ कैसा व्यवहार करना पसंद करते हैं? अपने विचार लिखिए।

	<p>8. कबीर की 'साखी' के अनुसार कौन सुखी और कौन दुखी व्यक्ति है? यहाँ 'सोना' और 'जागना' किनके प्रतीक के रूप में प्रयुक्त हुए हैं? स्पष्ट कीजिए।</p> <p>9. 'अहंकार' मनुष्य का विनाश करता है।- इस कथन को स्पष्ट करने के लिए बड़े भाई ने क्या-क्या उदाहरण दिए? अपने शब्दों में लिखिए।</p> <p>10. 'बड़े भाई साहब' कुशल उपदेशक के साथ-साथ परिश्रमी एवं अध्ययनशील थे।' पाठ्यक्रम में पढ़ी हुई कहानी के आधार पर स्पष्ट रूप में लिखिए।</p>
IT	<p>Unit- 1 Digital Documentation (Advanced) using libre office Writer Chapter-2 Working with Images Answer the following questions:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. What is a digital image? How can you create one? 2. Write steps to insert an image from the gallery using Drag and Drop method 3. How is resizing of image different from cropping it? 4. What are the tools available in drawing toolbar? Describe any five tools. 5. How is linking of an image different from embedding? Give a situation in which you would prefer to link an image. 6. Write steps to change properties for drawing objects. 7. What are the benefits and drawbacks of grouping drawing objects? 8. Describe any two tools from Drawing Object Properties toolbar. 9. Write steps to insert an image in a basic drawing shape. 10. Write factors controlling positioning of an image in a document. 11. What are graphic filters? Explain any five of them.
MATHS	<p><u>MATHS HOLIDAY HOMEWORK</u></p> <p>1) NCERT Textbook Exercises: Chapter 1: Exercises 1.1, 1.2, 1.3 (Questions 10, 11, 12, 14) Chapter 2: Exercises 2.1 and 2.2 (Question 2 only) , Exercise 2.3 (Complete), Exercise 2.4 (Question 1 only) Chapter 3: All exercises and solved examples Chapter 4: All solved examples and exercises from the NCERT Exemplar (to be done in a separate register)</p> <p>2) Mind Maps: Create mind maps for Chapters 1, 2, 3, and 4 on A4-sized sheets.</p> <p>3) Project: Evolution of the Number System: Study the development of number systems from ancient to modern times. Your project should include: Ancient number systems (Roman, Egyptian, Mayan) , Indian contributions (concept of zero, place value system). A timeline or chart showing the progression of the number system. Present the project creatively in a well-organized file.</p> <p>4) Mathematical Models (Based on Roll Numbers): Roll Nos. 1–10: Create a model demonstrating a combination of different solids (cube, cuboid, cylinder, cone, hemisphere) using clay, waste materials, paper, etc. Mount the solids on a board. Roll Nos. 11–20: Make a working model to verify the theorem: "The angle subtended by an arc at the center is double the angle subtended by it on the remaining part of the circle." Roll Nos. 21–30: Create a model showing applications of trigonometry. Roll Nos. 31 onwards: Design a Smart City model using coordinate geometry.</p>

अपठित-गद्यांशः

प्रश्न : १ अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा यथानिर्दिष्टम् उत्तरत :

वर्तमानयुगे माध्यमिकशिक्षास्तरे संस्कृतभाषायाः अनिवार्यरूपेण पाठनस्य आवश्यकता वर्तते। यदि अस्मिन् स्तरे भाषायाः अनिवार्यत्वं न भवेत् तदा तु एषा भाषा विलुप्तप्राया भविष्यति । इयं वार्ता अस्माकं कृते लज्जाप्रदा एव । अतःसंस्कृतभाषायाः रक्षायै अस्माभिः प्रयतनीयम् । वयं एतस्मै कार्याय संकल्पबद्धाः भवेम ।

(क) एकपदेन उत्तरत -

(१) का भाषा विलुप्तप्राया भविष्यति?

(२) कस्याः रक्षायै अस्माभिः प्रयतनीयम्?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(१) वर्तमानयुगे का आवश्यकता?

(२) यदि संस्कृतभाषायाः अनिवार्यत्वं न भवेत् तदा किं भविष्यति?

(ग) निर्देशानुसारम् उत्तरत -

(१) 'देवभाषायाः' अस्य पदस्य पर्यायपदं गद्यांशात् चित्वा लिखत?

(२) गद्यांशे 'वयं' इति कर्तृपदस्य क्रियापदं किम्?

(३) 'विलुप्तप्राया भाषा' अत्र विशेषणपदं किम् अस्ति?

(४) 'एषा भाषा विलुप्तप्राया भविष्यति।' अत्र किं कर्तृपदम्?

प्रश्नः २ अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा यथानिर्दिष्टम् उत्तरत ।

एकदा एकस्मिन् ग्रामे एकः बालकः वसति स्म। तस्य नाम मोहनः आसीत्। सः परिश्रमी आसीत्। तस्य पितुः नाम भूपालः आसीत्। तस्य पिता एकः कृषकः आसीत्। सः अपि कृषिकार्येषु परिश्रमेण स्वपितुः सहायतां करोति स्म । तस्य गृहे एका धेनुः आसीत् । तस्याः नाम कपिला आसीत् । सः मनसा तस्याः पालनं करोति स्म । अतः सर्वे तं गोपालकः इत्यपि कथयन्ति स्म । तस्य परिवारे चत्वारः सदस्याः आसन्।

(क) एकपदेन उत्तरत -

१. धेनोः नाम किम् आसीत्?

२. परिश्रमी कः आसीत्?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

१. मोहनः कृषिकार्येषु कस्य सहायतां करोति स्म ?

२. बालकः कुत्र वसति स्म ?

(ग) यथानिर्दिष्टम् उत्तरत-

१. "तस्य गृहे एका धेनुः आसीत् ।" अस्मिन् वाक्ये क्रियापदं किम् अस्ति ?
२. "परिश्रमी बालकः" अत्र विशेषणपदं किम् अस्ति?
३. "सः परिश्रमी आसीत्।" अत्र 'सः' इति सर्वनामपदं कस्मै प्रयुक्तम् ?
४. गद्यांशे 'गौ' इति पदस्य पर्यायपदं किम् ?

प्रश्नः ३- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत- 5

प्रतिदिनं पतनं प्रति जायमानं जलवायोः परिवर्तनं सम्पूर्ण-विश्वस्य कृते चिन्तायाः कारणं वर्तते । वाहनानां वातानुकूलकयन्त्राणाम् अधिकाधिकप्रयोगः एव अस्याः समस्यायाः प्रमुखः आधारः वर्तते । कालान्तरे वायुमण्डले कार्बन-डाई-ऑक्साइड-इत्यादीनां वायूनां प्राचुर्यात् वायुमण्डलस्य तापं प्रवर्धयिष्यति । हिमनदानां हिमः जलरूपं धारयित्वा नदीषु जलस्य वृद्धिं करिष्यति, येन भूमिः जलमग्ना भविष्यति । अत एव इदानीम् आरभ्य एव एतादृशं प्रयासं कुर्याम, येन समस्यायाः परिष्कारः भवेत् । अतः वयं वृक्षारोपणं कुर्याम, वृक्षाणां कर्तनं न कुर्याम, वैयक्तिकवाहनानाम् अपेक्षया सामूहिक-वाहनानां प्रयोगं कुर्याम, वातानुकूलकयन्त्राणां न्यूनातिन्यूनं प्रयोगं कुर्याम इति ।

क) - एकपदेन उत्तरत-

- i) केषां हिमः जलरूपं धारयति?
- ii) केषां कर्तनं न कुर्याम?

ख) - पूर्णवाक्येन उत्तरत-

- i) सम्पूर्ण-विश्वस्य कृते चिन्तायाः कारणं किम् वर्तते?
- ii) केषां वायूनां प्राचुर्यात् वायुमण्डलस्य तापं प्रवर्धयिष्यति?

ग) - निर्देशानुसारम् उत्तरत-

- i) 'येन भूमिः जलमग्ना भविष्यति ।' इत्यस्मिन् वाक्ये किम् सर्वनामपदं प्रयुक्तम्?
- ii) गद्यांशे 'भविष्यति' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम्?
- iii) 'एतादृशं प्रयासं' अत्र विशेषणपदं किम्?
- iv) 'पृथ्वी' इति पदस्य किं पर्यायपदं गद्यांशे प्रयुक्तम्?

प्रश्नः ४.- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत - 5

अखिले विश्वे भारतीयसंस्कृतिः अन्यासु संस्कृतिषु सर्वोत्तमा श्रेष्ठा च। एषा संस्कृतिः मानवहृदयेषु दया, अहिंसा, धर्मः, परोपकारः च इत्यादीनां गुणानां स्थापनं करोति । अस्यां संस्कृत्यां विश्वसाहित्यस्य सर्वप्राचीनाः ग्रन्थाः ऋग्वेदः, यजुर्वेदः, सामवेदः, अथर्ववेदः इति चत्वारः वेदाः सन्ति ।

महर्षिवाल्मीकिकृतरामायणं वेदव्यासकृतमहाभारतं अष्टादशपुराणानि च एताः रचनाः अस्याः संस्कृत्याः महत्त्वं वर्धयन्ति । अत्रैव भगवता कृष्णेन गीतायां निष्कामकर्मयोगः प्रतिपादितः वर्तते । “वसुधैव कुटुम्बकम्” एव अस्याः ध्येयवाक्यम् अस्ति। “सर्वे भवन्तु सुखिनः” एतेन वाक्येन स्पष्टमस्ति यत् भारतीयसंस्कृत्याम् एव सम्पूर्णविश्वं प्रति कल्याणभावना समाहिता अस्ति ।

क) - एकपदेन उत्तरत-

- i) कति वेदाः सन्ति?
- ii) भगवता कृष्णेन गीतायां किं प्रतिपादितम्?

ख) - पूर्णवाक्येन उत्तरत-

- i) भारतीयसंस्कृतिः मानवहृदयेषु केषां गुणानां स्थापनं करोति?
- ii) काः रचनाः भारतीयसंस्कृत्याः महत्त्वं वर्धते?

ग) - निर्देशानुसारम् उत्तरत-

- i) “वसुधैव कुटुम्बकम् एव अस्याः ध्येयवाक्यम् अस्ति।” इत्यस्मिन् वाक्ये अस्याः पदं कस्मै प्रयुक्तम्?
- ii) गद्यांशे 'करोति' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम्?
- iii) 'सर्वप्राचीनाः' इति पदस्य विशेष्यपदं किम् अस्ति?
- iv) 'हिंसा' इति पदस्य किं विलोमपदं गद्यांशे प्रयुक्तम्?

प्रश्नः ५.- अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

भारतवर्षे आधुनिक युगे अनेके धर्मप्रचारकाः समाज सुधारकाः च अभवन् । तेषु महर्षिः दयानन्दः प्रमुखः अस्ति। अस्य जन्म गुजरातराज्यस्य काठियावाड़प्रदेशस्य टंकारा नामके ग्रामे अभवत् । अस्य नाम पूर्वं मूलशंकरः आसीत्। अस्य पिता श्रीकर्षणमहोदयः आसीत्। एकदा शिवरात्रौ शिवप्रतिमायाम् एकं मूषकं अपश्यत् । इत्थं दृष्ट्वा तस्य हृदये वास्तविक शिवस्य विषये जिज्ञासा अभवत्। गृहम् त्यक्त्वा संन्यासी च अभवत्। मथुरायां श्रीगुरुं विरजानन्दम् उपगम्य सः शिक्षाम् अगृह्णात्।

1. एकपदेन उत्तरत -

१. दयानन्दस्य पितुः नाम किम् आसीत् ?
२. दयानन्दस्य गुरोः नाम किम् आसीत् ?

2. पूर्णवाक्येन

१. दयानन्दस्य जन्म कुत्र अभवत्?
२. कः

शिवप्रतिमायाम् मूषकं अपश्यत्?

3. निर्देशानुसार उत्तरत

१. 'गुरुं विरजानन्दम्' अत्र विशेषणपदम् किम्?
२. गद्यांश 'आसीत्' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम्?
३. 'मृत्यु' अस्य पदस्य किं विलोम पदं गद्यांशे प्रयुक्तम्?
४. 'अस्य' इति पदं कस्मै प्रयुक्तम् ?

प्रश्न: ६ अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत -

किं त्वम् जानासि यत् अस्माकं गृहे पूर्वम् एका चटका दृश्यते स्म? सूर्योदयात् पूर्वमेव चीं चीं चीं चीं स्वरमाध्यमेन मधुरस्वरेण सर्वान् आह्लादयति स्म । परं सा अधुना न दृश्यते । अयम् अस्माकं कृते अति दुःखस्य विषयः अस्ति । जानासि, अस्य कारणं किम्? अस्माभिः चलदूरभाषयन्त्राणां वातानुकूलितयन्त्राणां अन्यत् च आधुनिकयन्त्राणाम् बाहुल्येन प्रयोगः कृतः अतः अस्याः चटकायाः लोपः जातः । वृक्षाणां कर्तनम् अपि अस्य एकं प्रमुखं कारणम् अस्ति । एतद् न शोभनम् ।

सर्वे भवन्तु सुखिनः सर्वे सन्तु निरामयाः ।

सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चित् दुःखभागभवेत् ॥

अस्माभिः अस्याः भावनायाः पालनं कर्तव्यम् । एवं सर्वेषां प्राणिनां सम्मानं रक्षणञ्च कर्तव्यम् ।

क. एकपदेन उत्तरत -

१. गृहे का दृश्यते स्म ?
२. सा कथं सर्वान् आह्लादयति स्म ?

ख. पूर्णवाक्येन उत्तरत -

१. कथं चटकायाः लोपः जातः ?
२. केषां सम्मानं रक्षणञ्च कर्तव्यम् ?

ग. निर्देशानुसारम् उत्तरत -

१. अनुच्छेदात् 'दुःखिनः' इति पदस्य विलोमपदं चित्वा लिखत ।
२. जानासि इति क्रियायाः कर्तृपदं किम् ?
३. 'सर्वेषां प्राणिनां' अत्र किं विशेषणपदम्?
४. 'सा' इति पदं कस्यै प्रयुक्तम्?

प्रश्न: ७- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

अहं दीपकः अस्मि । मम मित्रस्य नाम विशालः अस्ति । सः मम गृहस्य समीपे वसति । आवाम् डी.ए.वी. विद्यालये पठावः । आवाम् प्रतिदिनं प्रातः मिलित्वा भ्रमणाय गच्छावः । विद्यालयम् अपि मिलित्वा गच्छावः । आवाम्

सायंकाले मिलित्वा क्रीडाक्षेत्रे कन्दुकेन क्रीडावः । सः पठने अतीव कुशलः अस्ति । सः न केवलं मम अपितु सर्वेषां सहायतां करोति । सः स्वभावेन अति सरलः अस्ति। कक्षायाः सर्वे छात्राः तं स्नेहं कुर्वन्ति । अतः सः एकः आदर्शः बालकः अस्ति ।

क) - एकपदेन उत्तरत-

- i) दीपकस्य मित्रं कः अस्ति?
- ii) तौ सायंकाले कुत्र क्रीडतः?

ख) - पूर्णवाक्येन उत्तरत-

- i) तौ प्रतिदिनं प्रातः मिलित्वा किमर्थं गच्छतः?
- ii) विशालः कीदृशः बालकः अस्ति?

ग) - निर्देशानुसारम् उत्तरत-

- i) अस्मिन् वाक्ये 'अहम्' इति सर्वनामपदं कस्मै प्रयुक्तम्?
- ii) गद्यांशे 'अस्मि' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम्?
- iii) 'आदर्शः बालकः' अत्र विशेषणपदं किम्?
- iv) 'कठिनः' इति पदस्य किं विलोमपदं गद्यांशे प्रयुक्तम्?

प्रश्नः ८- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

इदानीं संसारे प्रदूषणस्य अनेकानि रूपाणि सन्ति। तेषु एकम् अस्ति ध्वनिप्रदूषणम्। ध्वनिप्रदूषणं सर्वेषां प्राणिनां कृते अत्यन्तं हानिकारकं भवति। उच्चध्वनिः यन्त्रागारात् , वाद्ययन्त्रात् , विस्फोटकात् च उत्पन्ना भवति। ध्वनिप्रदूषणेन प्राणिनः विचलितमनाः भवन्ति। केचन कर्णाभ्यां बधिराः अपि भवन्ति। केचन मानसिकविकारेण युक्ताः भवन्ति। बालाः अशान्ताः, विचलिताः, किङ्कर्तव्यविमूढाः भवन्ति। बालकाः मत्ताः उन्मत्ताः भवितुमपि शक्नुवन्ति। जङ्गमदूरवाण्याः अत्यधिकप्रयोगेण अपि बालकानां व्यवहारे, विचारशक्तौ, क्रियाशक्तौ, चिन्तनशक्तौ अपि दुष्प्रभावः भवितुम् शक्नोति । अतः वयं सर्वे एतेषां प्रयोगं सावधानतया करवाम। वयम् अत्यधिकप्रयोगात् विरमाम च।

। एकपदेन उत्तरत-

- १) संसारे कस्य अनेकानि रूपाणि सन्ति ?
- २) मनुष्यः काभ्यां बधिरः भवितुं शक्नोति?

॥ पूर्णवाक्येन उत्तरत-

- १) उच्चध्वनिः कुतः उत्पन्ना भवति ?
- २) वयं कस्याः अत्यधिकप्रयोगात् विरमाम ?

॥ निर्देशानुसारम् उत्तरत-

१) 'बालाः अशान्ताः भवन्ति' अत्र विशेषणपदं किम् ?

२) 'वयम् अत्यधिकप्रयोगात् विरमाम' अत्र क्रियापदं किम् ?

प्रश्नः ९- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

भारतदेशे "हरिद्वारम्" नामकं तीर्थस्थलम् अस्ति । इदं हिन्दूनां पवित्रं धार्मिकं च तीर्थस्थलम् अस्ति । गंगानदी गंगोत्री-स्थानात् निसृत्य अत्र वहति । अत्र स्नानाय जनाः प्रतिवर्षं दूरदूरात् आगच्छन्ति । मन्यते यत् अत्र स्नानेन नरस्य सर्वाणि पापकर्माणि नष्टानि भवन्ति । सः मोक्षं च प्राप्नोति "हर की पौडी" इति नामकम् एकं पवित्रं स्थलम् अपि अत्र अस्ति । परितः अनेके देवालयाः सन्ति यत्र श्रद्धया जनाः नमन्ति । रात्रौ नद्यां दीपकानां शोभा रमणीया भवति । हरिद्वारस्य दर्शनं कृत्वा मनः पुलकितं भवति ।

। एकपदेन उत्तरत -

(क) गंगा नदी कुतः निस्सरति?

(ख) 'हर की पौडी' इति स्थानं कुत्र अस्ति?

॥ पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(क) के किमर्थं च दूरात् आगच्छन्ति?

(ख) गंगायां स्नानेन किं भवति?

॥ भाषिक कार्यम् -

(क) 'वहति' अत्र क्रियायाः कर्तृपदं किम्?

(ख) 'पवित्रम् स्थलम्' अत्र विशेष्यपदं किम्?

(ग) 'प्रसन्नम्' इति शब्दस्य कृते किं पर्यायपदं गद्यांशे प्रयुक्तम्?

(घ) अनुच्छेदे 'इदम्' इति सर्वनामशब्दं कस्मै प्रयुक्तम्?

प्रश्नः १०- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

अस्माकं देशस्य ध्वजः त्रिवर्णः अस्ति । एतेषां वर्णानां विशेषः अभिप्रायः वर्तते । केशरवर्णः शौर्यस्य, श्वेतः शान्तेः, हरितश्च समृद्धेः सूचकाः सन्ति । स्वयं च अयं ध्वजः अनेकत्वे एकत्वस्य द्यौतकः अस्ति । ध्वजस्य मध्ये स्थितम् अशोकचक्रं सत्यस्य, धर्मस्य अहिंसायाश्च द्यौतकम् अस्ति ।

अस्माकं त्रिवर्णध्वजः स्वाभिमानस्य प्रतीकः अस्ति । सर्वे अपि भारतीयैः अस्य सम्मानः करणीयः । अतः अस्माकं सङ्कल्पः स्यात् यत् अस्य राष्ट्रध्वजस्य सम्मानरक्षणार्थं वयं सर्वे स्व-स्वकर्तव्ये तत्पराः भवेम । जयतु त्रिवर्णः ध्वजः । जयतु भारतम् ।

। एकपदेन उत्तरत -

१) अस्माकं ध्वजे कति वर्णाः सन्ति?

२) अशोक चक्रं कस्य द्यौतकम् अस्ति?

॥ पूर्णवाक्येन उत्तरत-

१) त्रिवर्ण ध्वजे शौर्यसूचकः कः वर्णः अस्ति?

२) अस्माभिः कस्य मानं, सम्मानं, रक्षां च करणीया?

॥ निर्देशानुसारं उत्तरत-

१) त्रिवर्णः इति पदं कस्य विशेषणम् अस्ति?

२) 'त्रिवर्णध्वजः स्वाभिमानस्य प्रतीकः अस्ति' अत्र कर्ता कः?

३) सम्मानम् इत्यस्य विलोम पदं लिखत।

४) शौर्यम् इति पदस्य पर्यायवाची पदं लिखत ।

प्रश्नः ११- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

संस्कृतभाषा विश्वस्य सर्वासु भाषासु प्राचीनतमा भाषा अस्ति । इयम् अनेकासां भाषाणां जननी अस्ति । इयं भाषा अतीव वैज्ञानिकी । केचन कथयन्ति यत् संस्कृतमेव सङ्गणकस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा अस्ति । कालिदासादीनां विश्वकवीनां काव्यसौन्दर्यम् अनुपमम् अस्ति । कौटिल्यरचितम् अर्थशास्त्रं जगति प्रसिद्धमस्ति। आर्यभट्टः गणित-शास्त्रे शून्यस्य प्रतिपादनम् अकरोत् । चिकित्सा-शास्त्रे चरक-ऋषेः योगदानं विश्वप्रसिद्धम् अस्ति । अतः अस्माभिः संस्कृतम् अवश्यम् एव पठनीयम् ।

१. एकपदेन उत्तरत -

(क) का भाषा प्राचीनतमा?

(ख) शून्यस्य प्रतिपादनं कः अकरोत्?

२. पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(क) चिकित्साशास्त्रे कस्य योगदानम् अस्ति?

(ख) केषां काव्यसौन्दर्यम् अनुपमम् अस्ति?

३. निर्देशानुसारम् उत्तरत -

(क) 'सर्वोत्तमा भाषा' अत्र विशेषणपदं किम्?

(ख) 'अकरोत्' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम्?

(ग) अनुच्छेदात् 'माता' इति पदस्य पर्यायपदं लिखत।

(घ) अत्र 'इयम्' पदं कस्मै प्रयुक्तम्?

प्रश्नः १२- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

संस्कृतभाषा अतीव प्राचीनभाषा अस्ति । एषा आर्याणां भाषा अस्ति

| एषा सर्वासां भाषाणां जननी अस्ति | संस्कृतभाषा अस्माकं संस्कृतेः भाषा अस्ति ।

वेदाः रामायणं च संस्कृते एव सन्ति । संस्कृतम् अतीव सरसा, सरला,
मधुरा भाषा अस्ति । श्रीमद्भगवद्गीता संस्कृतभाषायाम् एव विद्यते ।
अस्माकं संस्कारेषु संस्कृतस्य उपयोगः भवति ।
संस्कृतस्य पठनं सर्वेषांकृते अनिवार्यं स्यात् ।
संस्कृतस्य उन्नत्या भारतराष्ट्रस्य उन्नतिः स्वयमेव भविष्यति । अधुना अस्माकम्
अपि कर्तव्यं वर्तते यत् वयं सर्वे मिलित्वा संस्कृत संरक्षणाय प्रयत्नं कुर्मः । यतोहि
वयं जानीमः यत् संस्कृतस्य उन्नतौ एव अस्माकमुन्नतिः इति मम विचारः ।
एकपदेन उत्तरत -

क) संस्कृतभाषा कीदृशी भाषा अस्ति ?

ख) का संस्कृतभाषायाम् एव विद्यते ?

पूर्णवाक्येन उत्तरत -

क) कुत्र संस्कृतस्य उपयोगः भवति ?

ख) कस्य उन्नत्या भारतराष्ट्रस्य उन्नतिः स्वयमेव भविष्यति

निर्देशानुसारम् उत्तरत -

क) 'संस्कृतभाषा' इति कर्तृपदस्य किं क्रियापदम् अत्र अस्ति ?

ख) 'संस्कृतभाषा अतीव प्राचीनभाषा अस्ति' अस्मिन् वाक्ये विशेषणं पदं
किम्?

ग) 'कुर्मः' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं किम् ?

घ) 'एषा' इति सर्वनामपदं कस्मै प्रयुक्तम् ?

प्रश्नः १३- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

अस्मान् परितः यत् आवरणम् अस्ति तत् पर्यावरणम् इति कथ्यते। पर्यावरणस्य
संरक्षणम् अस्माकं परमं कर्तव्यम् अस्ति । वर्तमानसमये

बहुभूमिकभवनानां भूमिगतमार्गाणां विशेषतः मेट्रो निर्माणाय वृक्षाः कर्तव्यन्ते । तेषां
कर्तनेन पर्यावरणस्य अतीव हानिः भवति । वयं स्वजीवने

प्लास्टिकस्य (सुनम्यस्य) स्यूतस्य सर्वदेव प्रयोगं कुर्मः। शिक्षिताः अशिक्षिताः च सर्वे
एव अस्य प्रयोगं कुर्वन्ति । अनेन अपि पर्यावरणस्य तु हानिः भवति । सहैव

अनेके पशवः अपि प्लास्टिकस्य (सुनम्यस्य) स्यूतस्य कारणेन म्रियन्ते । अतः
अस्माभिः समाजस्य सहयोगेन पर्यावरणसंरक्षणस्य उपायाः चिन्तनीयाः । अस्य

कृते प्रधानमन्त्रिणा अपि स्वच्छभारतयोजनायाः शुभारम्भः कृतः ।

(अ) एकपदेन उत्तरत -

(१) कस्य संरक्षणम् अस्माकं परमं कर्तव्यम् अस्ति?

(२) प्लास्टिकस्य (सुनम्यस्य) स्यूतस्य कारणेन के म्रियन्ते?

(आ) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(१) वर्तमानसमये केन कारणेन वृक्षाः कर्तव्यन्ते?

(२) कस्य सहयोगेन पर्यावरणसंरक्षणस्य उपायाः चिन्तनीयाः?

(इ) निर्देशानुसारम् उत्तरत -

(१) "शिक्षिताः" इति पदस्य विलोमपदं किम्?

(२) "अस्माकम् परमं कर्तव्यम् अस्ति।" अस्मिन् वाक्ये विशेषणपदं किम्?

(३) 'तेषाम्' इति सर्वनामपदं कस्मै प्रयुक्तम्?

(४) "कुर्वन्ति" इति पदस्य कर्तृपदं किम्?

प्रश्नः १४- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

जीवने धनस्य अत्यधिकं महत्त्वम् अस्ति। धनेन जीवननिर्वाहः भवति। धनं विना वयं कथम् अपि भोजनं प्राप्तुं शक्नुमः? परन्तु यदि लोभेन वयम् अन्धाः भूत्वा अधिकाधिकं धनं प्राप्तुं इच्छामः, अनुचितसाधनानां प्रयोगं कुर्मः, तर्हि तेन धनेन दुःखमेव भविष्यति। तस्य रक्षणे एव समयः व्यतीतः भवति। कोऽपि तद् हरिष्यति इति चिन्ता प्रतिक्षणं वर्धते। अभिमानः विवेकं नाशयति। कृष्णधनस्य प्रच्छादनाय महान् क्लेशः भवति। अतः वयम् उचितसाधनैः एव धनार्जनं कुर्याम, कस्मै अपि ईर्ष्यां न कुर्याम अपितु यथाशक्ति ये असहायाः सन्ति तेषां साहाय्यं कुर्याम। त्यागेन एव धनस्य संरक्षणं भवति। त्यागेन एव उपभोगेन च वयम् आनन्दं प्राप्तुं शक्नुमः। अन्यस्य धनं प्रति कदापि अस्माभिः लोभः न कर्तव्यः।

I एकपदेन उत्तरत -

(i) अभिमानः कं नाशयति?

(ii) कस्य प्रच्छादनाय महान् क्लेशः भवति?

II पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(i) धनार्जनं कथं करणीयम्?

(ii) प्रतिक्षणं का वर्धते?

III निर्देशानुसारं उत्तरत -

(i) 'उदघाटनाय' इत्यस्य पदस्य किं विलोमपदं अनुच्छेदे प्रयुक्तम्?

(ii) "तस्य रक्षणे एव समयः व्यतीतः भवति" इत्यत्र 'तस्य' इति सर्वनामपदं कस्मै प्रयुक्तम्

(iii) "कुर्याम" इति क्रियापदस्य कर्ता कः?

(iv) "अधिकाधिकं" इति कस्य पदस्य विशेषणम्?

प्रश्नः १५- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

संस्कृत भाषा सर्वासु भाषासु प्राचीनतमा अस्ति । इयं भाषा सर्वासां भाषाणां जननी अस्ति । प्राचीनकाले सर्वे जनाः संस्कृतभाषायाम् एव वदन्ति स्म । अस्याः गीर्वाणवाणी, देववाणी, सुरभारती आदीनि नामानि अपि सन्ति । कालिदासः, माघः, हर्षः आदयः संस्कृतभाषायाः रत्नानि सन्ति । इयं भाषा सरला, सरसा च अस्ति । इयं भाषा एव विश्वभाषा भवितुं शक्नोति ।

(क) एकपदेन उत्तरत -

(१) का प्राचीनतमा भाषा अस्ति?

(२) संस्कृतभाषा कीदृशी भाषा अस्ति ?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(१) संस्कृतभाषायाः कानि नामानि सन्ति ?

(२) संस्कृतभाषायाः कानि रत्नानि सन्ति?

(ग) निर्देशानुसारम् उत्तरत -

(१) 'माता' अस्य पदस्य पर्यायपदं गद्यांशात् चित्वा लिखत?

(२) 'इयं भाषा सर्वासां भाषाणां जननी अस्ति ।' अस्मिन् वाक्ये क्रियापदम् किम् अस्ति ?

(३) 'सरला भाषा' अत्र विशेषणपदम् किम् अस्ति ?

(४) 'इयम् भाषा एव विश्वभाषा भवितुम् शक्नोति ।' अस्मिन् गद्यांशे 'शक्नोति' क्रियापदस्य किं कर्तृपदम् ?

प्रश्नः १६- अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-5

वर्तमानयुगे राष्ट्रस्योन्नतये गुरुकुलीय-शिक्षायाः आवश्यकता वर्तते । अनया विधया एव छात्राणां सर्वाङ्गीणः विकासः सम्भवति । छात्राणां शारीरिक-मानसिकाध्यात्मिक-उन्नतिः चरमोत्कर्षरूपेण प्राप्स्यति । यदि वर्तमानयुगीनशिक्षापद्धतिः एवं विधिरूपेण भवेत् तदा भारतवर्षः पुनश्च विश्वगुरुः कथयिष्यते ।

(क) एकपदेन उत्तरत -

(१) भारतवर्षः किम् कथयिष्यते?

(२) छात्राणां कीदृशः विकासः सम्भवति?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(१) वर्तमानयुगे राष्ट्रस्योन्नतये कस्याः आवश्यकता वर्तते?

(२) छात्राणां कीदृशी उन्नतिः चरमोत्कर्षरूपेण प्राप्स्यति?

(ग) निर्देशानुसारम् उत्तरत -

(१) 'शिक्षकः' अस्य पदस्य पर्यायपदं गद्यांशात् चित्वा लिखत?

	<p>(२) 'राष्ट्रस्योन्नतये गुरुकुलीयशिक्षायाः आवश्यकता वर्तते ।' अस्मिन् वाक्ये क्रियापदम् किम् अस्ति?</p> <p>(३) 'सर्वाङ्गीणः विकासः' अत्र विशेषणपदम् किम् अस्ति?</p> <p>(४) गद्यांशे 'कथयिष्यते' इति क्रियापदस्य किं कर्तृपदम्?</p>
SOCIAL SCIENCE	<p>PART 1: PROJECT WORK</p> <p>The overall objective of the project work is to help students gain an insight and pragmatic understanding of the theme and see all the Social Science disciplines from interdisciplinary perspective. Students are expected to apply the Social Science concepts that they have learnt over the years in order to prepare the project report. If required, students may go out for collecting data and use different primary and secondary resources to prepare the project. If possible, various forms of art may be integrated in the project work.</p> <p>•Every student has to undertake any one project on the following topics:</p> <p style="text-align: center;">Consumer Awareness</p> <p style="text-align: center;">OR</p> <p style="text-align: center;">Social Issues/Popular struggles and movements</p> <p style="text-align: center;">OR</p> <p style="text-align: center;">Sustainable Development</p> <p>•Guidelines for the project</p> <p>A)Project to be done on A-4 size sheet.</p> <p>B)Project should be hand written for 5 pages.</p> <p>C)On the first page student profile to be given – Name, Class, Roll No., Name of the school, year of admission and topic.</p> <p>D)Acknowledgement</p> <p>E)Content or Index</p> <p>F)At the last Bibliography or references.</p> <p>G)Newspaper cuttings, maps, diagram, illustrations are must.</p> <p>H)Project should be strictly based on India.</p> <p>I)Use your Social Science NCERT book for reference.</p> <p>J)Try to integrate different forms of art in the project.</p> <p>PART 2-Topic- Making of Global World(history),Globalisation(Economics) and Lifelines of National Economy(Geography)</p> <p>1.Activity for Rollno-1 to 10</p> <p>REPORT WRITING:</p> <p>The Role of Waterways and Airways in the Post-World War II Era – A Global and Indian Perspective.</p> <p>2. Activity for Rollno-10 to 20</p> <p>Case Study Box: Include a case study of an Indian industry impacted by globalisation (e.g., textile, IT, automobile).</p> <p>3. Activity for Rollno-20 to 30</p> <p>"MapQuest: India's Role in a Globalised World"</p> <p>On a World Physical Map, mark the following:</p> <p>Historical Trade Routes:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Silk Route – connecting China to Europe via Central Asia -Spice Route – connecting India and Southeast Asia to Europe via Arabian Sea. <p>Modern Trade Routes:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Suez Canal Route – connecting Europe and Asia - Indian Ocean Trade Route – linking India, Middle East, and Southeast Asia <p>On a Political Map of India, show the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Major Ports: Mumbai, Chennai, Kolkata, Visakhapatnam, Kochi, Kandla, Paradip - International Airports: Delhi (Indira Gandhi), Mumbai (Chhatrapati Shivaji), Bengaluru, Hyderabad, Kolkata, Chennai

4. Activity for Rollno-30 to 40

- Poster or Brochure Making(handmade or Digital)

Design a Brochure or poster: “Global India, Connected India”.

PART 3- QUESTIONS

Instructions for Completing NCERT Questions in the fair Notebooks.

- "Specific Heading to Be Used in the Notebook for NCERT Questions"

-All questions at the end of each chapter must be attempted in the notebook.

-Answers should be written neatly and in complete sentences. Avoid one-word answers unless specifically asked.

-Use headings and subheadings wherever required for clarity.

-Mention the chapter number and name clearly at the top of each new section.

-Maintain the proper sequence of questions as given in the textbook.

-Ensure that your work is free from spelling and grammatical errors.

-Update the index page regularly and mention the page numbers properly.

-Work must be your own and not copied from others.

-All work must be completed and submitted on time. Late submissions will not be accepted.

HISTORY

CHAPTER-1- Complete NCERT Questions-Question1 to Question 10 along with extra questions.

CHAPTER-2 Complete NCERT Questions-Question 1,2,3,4,5,6,8 along with the assignment given below.

ASSIGNMENT SUBJECT: SOCIAL SCIENCE(NATIONALSIM IN INDIA) CLASS-X

1.Explain the role of Mahatma Gandhi in the Non-Cooperation Movement.

2.Outline the impact of first world war on India.

3.Define Satyagraha. Write three early satyagraha movements that were organised by Mahatma Gandhi.

4. “Gandhi ji ’s idea of Satyagraha emphasised the power of truth and the need to search for the truth.” In the light of this statement assess the contribution of Gandhiji towards Satyagraha. Mention the author of “Hind swaraj”.

5. Write a note on the following:

(a) Khilafat Movement

(b) Simon Commission

(c) Poona Pact

(d) Lahore Session

(e) Gandhi-Irwin Pact

(f) Rowlatt Act

(g) Inland Emigration Act of 1859

(h) Calcutta Session 1920

6. Briefly explain the incident of the Jallianwala Bagh Massacre and its effects on Punjab.

7. Why did Gandhiji start the non-cooperation movement? Explain any three reasons.

8. “The Plantation Workers in Assam had their own understanding of Mahatma Gandhi and the notion of Swaraj.” Support the statement with five arguments.

9. Elaborate the different social groups which joined the non-cooperation movement of 1921.

10. How did the Non-Cooperation Movement unfold in the cities and towns of India? Explain any three effects of Non-Cooperation Movement on the Indian Economy.

11. Depict the role of Alluri Sitaram Raju in Andhra Pradesh during 1920’s.

12. How did the Non-Cooperation Movement spread to the cities and countryside? Give the reasons of the withdrawal of non-cooperation movement.

13. Analyse any three reasons for slowing down of the Non-Cooperation Movement.

14. Identify the person who designed the Swaraj Flag in 1921. Explain the main features of this Swaraj Flag.

15.State the type of flag that was designed during the “Swadeshi Movement” in Bengal .Explain its main features.

16. Evaluate the main events leading to Civil Disobedience Movement or Salt Satyagraha in 1930.

17. Describe briefly the Dandi March undertaken by Mahatma Gandhi. What was its importance and effects.

18. Outline the various activities that took place during the first phase of the Civil Disobedience Movement. Why was it withdrawn in March 1931?
19. Analyze the factors that caused Gandhi to relaunch the Civil Disobedience Movement with apprehension.
20. Explain the reasons behind the participation of different social groups in the Civil Disobedience Movement.
21. Evaluate the role of business classes in the Civil disobedience movement.
22. Not all the social groups were moved by the abstract concept of Swaraj. Support the statement in light of Civil Disobedience Movement.
23. "The civil disobedience movement was different from the non-cooperation movement" "Support the statement with examples.
24. How was the sense of collective belonging developed during the freedom movement? Explain with five examples.
25. On the Political map of India, Locate and Label the Following:
  - I. Congress sessions: 1920 Calcutta, 1920 Nagpur, 1927 Madras session
  - II. Satyagraha movements: Kheda, Champaran, Ahmedabad mill workers
  - III. Jallianwala Bagh
  - IV. Dandi March

GEOGRAPHY

CHAPTER-1- Complete NCERT Questions-Question 1 to Question 3 along with extra questions.

CHAPTER-2 Complete NCERT Questions-Question 1 to Question 4 along with extra questions.

ECONOMICS

CHAPTER-1 Complete NCERT Questions-Question 1 to Question 13 along with extra questions.

POLITICAL SCIENCE

CHAPTER-1 Complete all the NCERT Questions along with the assignment given below.

Chapter 1: Power Sharing

Assignment (Subjective Questions Only)

1. Explain the concept of power sharing. Why is power sharing desirable in a democracy?
2. Describe the major forms of power sharing in modern democracies.
3. Why is the idea of power sharing important in Belgium? Give examples.
4. What are the differences between the power sharing arrangements in Sri Lanka and Belgium?
5. How is power shared among different organs of government? Explain with an example.
6. What is the significance of the 'community government' in Belgium?
7. Describe in detail the ethnic composition of Belgium and Sri Lanka. How did it lead to tensions in both countries?
8. Analyze the steps taken by the Belgian government to accommodate the diversity of its population.
9. Compare and contrast the majoritarianism policy of Sri Lanka with the accommodation policy of Belgium.
10. Discuss the different forms of power sharing with relevant examples.
11. What lessons can be learned from the experience of Belgium and Sri Lanka in terms of handling social divisions?
12. "Power sharing is the spirit of democracy." Justify this statement with suitable arguments.
13. How can power sharing reduce the chances of conflict in a country with diverse communities?
14. Imagine you are living in a country with multiple ethnic groups. Suggest some effective power-sharing arrangements for peaceful coexistence.

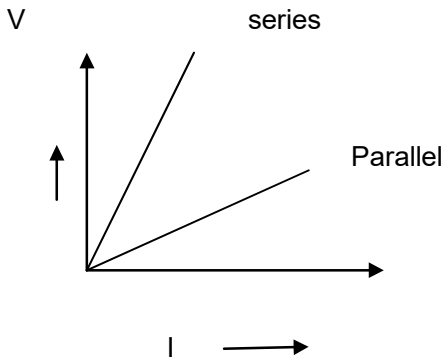
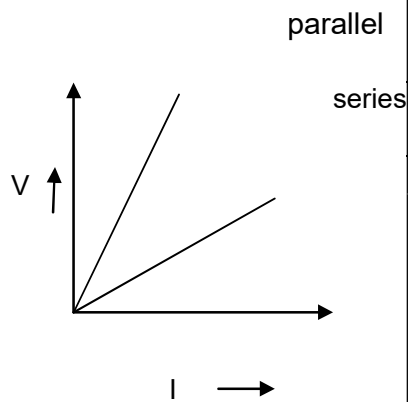
SCIENCE

PHYSICS

ELECTRICITY

SELF ASSESSMENT WORKSHEET

S.No	QUESTIONS	MARKS
1	Calculate the number of electrons constituting one Coulomb of charge	2
2	How do we connect voltmeter and ammeter in an electric circuit? What is likely to happen if the positions of these instruments are interchanged?	2
3	A bulb cannot be used in place of a resistor to verify Ohm's law. Justify this statement with reason.	2
4	State the type of combination used for connecting different electric appliances in domestic circuit. Give reasons	3
5	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: center;"> </div> </div> <p>Two students perform the experiments on series and parallel combination of two given resistors R_1 and R_2 and plot the following V-I graphs. Which of the two diagrams correctly represents the labels 'series and parallel' on the plot curves? Justify your answer.</p>	3
6	<p>Explain the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Copper and Aluminum wires are employed for electricity transmission. (ii) Heating devices are made of an alloy rather than a pure metal. (iii) Tungsten is used for filament of electric lamp. 	3
7	Two metallic wires of the same material are connected in parallel. Wire A has length " l " and radius r , wire B has a length $2l$ and radius $2r$. Calculate the ratio of their equivalent resistance in parallel combination and the resistance of wire A.	3
8	Why are electric bulbs filled with chemically inactive nitrogen or argon?	1
9	Derive an expression for the equivalent resistance of three resistors R_1 , R_2 and R_3 connected in series.	3

10	Match the correct range of resistivity with the materials given: a) Conductor ----- i) $10^{-6} \Omega\text{m}$ b) Alloys ----- ii) 10^{12} to $10^{17} \Omega\text{m}$ c) Insulators ----- iii) 10^{-6} to $10^{-8} \Omega\text{m}$	3
11	Derive an expression for Joule's law of heating. Give two examples for applications of heating effect of electric current.	3
12	A wire of resistivity ρ is stretched to double of its length. Find its new resistance and resistivity.	3
13	100J of work is done in transferring 20C of charge between two points in a conductor. Find the resistance offered by the conductor, if a current of 2A flows through it.	2
14	Calculate the resistance of a metal wire of length 2m and area of cross section $1.55 \times 10^{-6} \text{ m}^2$, if the resistivity of the metal be $2.8 \times 10^{-8} \Omega\text{m}$?	2
15	A battery of 12V is connected to a series combination of resistors 3 Ω , 4 Ω , 5 Ω and 12 Ω . How much current would flow through the 12 Ω resistor?	3
16	Nichrome wire of length l and radius 'r' has resistance of 10 Ω . How would the resistance of the wire change when (i) only the diameter is doubled? (ii) only length of the wire is doubled?	3
17	Two devices of rating 44W, 220V and 11W, 220V are connected in series. The combination is connected across a 440V main. The fuse of which of the two devices is likely to burn when the switch is ON? Justify your answer.	3
19	A wire of resistance 10 Ω is bent in the form of a closed circle. What is the effective resistance between the two points at the ends of any diameter of the circle?	2
20	Two resistors with resistances 5 Ω and 10 Ω are to be connected to a battery of 6V so as to obtain: (i) Minimum current (ii) Maximum current. How will you connect the resistances in each case?	3

CHEMISTRY

CHEMISTRY PRACTICE SHEET (ACIDS BASES AND SALTS)

Q1. Name the acid, base and nature of salt in each case:

S.NO	SALT	ACID	BASE	NATURE
1	NH ₄ Cl			
2	MgSO ₄			
3	CH ₃ COOK			
4	NH ₄ NO ₃			
5	Al ₂ (SO ₄) ₃			

Q2. Name the salt formed by give acids and bases. Also give the formula of salt.

S.NO	SALT	ACID	BASE	NATURE
1		HCl	Zn(OH) ₂	
2		H ₂ SO ₄	NH ₄ OH	
4		H ₂ CO ₃	NaOH	
5		H ₃ PO ₄	Ca(OH) ₂	

Q3. Name them:

S.NO	COMMON NAME	CHEMICAL NAME	CHEMICAL FORMULA	
1	P.O.P			
2		Sodium Hydroxide		
3	Common salt			
4	Washing soda			
5	Baking Soda			

Q1. Name the acid, base and nature of salt in each case:

S.NO	SALT	ACID	BASE	NATURE
1	NH ₄ Cl			
2	MgSO ₄			
3	CH ₃ COOK			
4	NH ₄ NO ₃			
5	Al ₂ (SO ₄) ₃			

Q2. Name the salt formed by give acids and bases. Also give the formula of salt.

S.NO	SALT	ACID	BASE	NATURE
1		HCl	Zn(OH) ₂	
2		H ₂ SO ₄	NH ₄ OH	
4		H ₂ CO ₃	NaOH	
5		H ₃ PO ₄	Ca(OH) ₂	

NOTE: Paste the sheet in your chemistry registers and solve the questions with the help of NCERT book.

SOURCE BASED QUESTIONS

1. Siya took a white-coloured salt and made its aqueous solution. She then added KI solution to it, and its colour changed to yellow. She was surprised to see the colour change.

- (a) Identify the white-colored salt Siya used.
- (b) Explain why the color changed to yellow.
- (c) Write the balanced chemical equation for the reaction that took place.

2. Breath analyzers contain an anode. When a person blows into a breathalyzer, the ethanol in their breath reacts with water from the air at the anode and is oxidized to form acetic acid. Meanwhile, at the cathode, oxygen from the atmosphere is reduced to form water. These two coupled reactions produce an electrical current between the electrodes that's proportional to the amount of ethanol present in the breath and thus gives the information of alcohol consumption to the cops. Answer the following question

- (i) Identify the oxidizing agent (oxidant) in the following reaction: $\text{CuO} + \text{H}_2 \rightarrow \text{Cu} + \text{H}_2\text{O}$
- (ii) The concentration of alcohol in the breath can be tested by the breath analyser. How?
- (ii) Conversion of ethanol to acetic acid is oxidation or reduction? Explain the role of water?

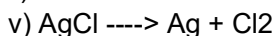
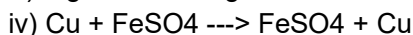
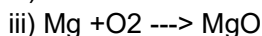
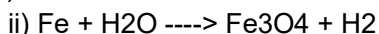
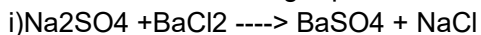
3. Ram was doing an experiment in the Chemistry lab. The teacher told him to heat 1g of Cu in a test tube. He observed that the colour of the copper turns from brown to black. When Hydrogen gas is passed over it again changes to brown colour.

- i) Which type of chemical reaction is Ram performing when he is heating Cu?
- ii) Describe the process that is occurring when Ram is heating Copper in air.
- iii) Write a chemical equation to represent Ram's experiment.
- iv) What will happen if hydrogen gas is passed over black Copper oxide?

4. There is a red alert in Kannur, Kerala due to heavy rainfall. Rita collected this rainwater in a beaker and put two electrodes. She observed bubbles in the electrode.

- a) Name the gases released on each electrode.
- b) What will happen if you bring a burning candle to each electrode?
- (c) What will happen if rainwater is replaced by distilled water?

5. Balance the following equations:

BIOLOGY

(ASSIGNMENT: LIFE PROCESSES)

1. Which pancreatic enzyme is effective in digesting proteins?

2. List the three kinds of blood vessels of the human circulatory system and write their functions in tabular form.

3. Write one function of each of the following components of the transport system in human beings:

- a) Blood vessels   b) Lymph   c) Heart

4. Describe the structure and functioning of Nephron.

5. Draw a diagram depicting Human alimentary canal and label on it: gallbladder, liver and pancreas.

6. Draw a diagram of human respiratory system and label the following:

- a) Part where air is filtered by fine hair and mucus
- b) Part which terminates in balloon-like structures.
- c) Balloon-like structures where exchange of gases takes place.
- d) Part which separates the chest cavity from the abdominal cavity.

7. Why is the rate of breathing in aquatic organisms much faster than in terrestrial organisms?

8. "The breathing cycle is rhythmic whereas exchange of gases is a continuous process." Justify the statement.

9. What happens if the conducting tubes of the circulatory system develop a leak? State in brief, how could this be avoided?

10. How does the opening and closing of the stomata of stomata take place?